

PRODUCENT: HENRIK AHNBERG THELMA & LOUISE
PEDAGOG: ANITA BECKER
PROJEKTLEDARE: MARIA RYDBRINK RAUD
AV NR: 103533TV 6
SÄNDS 2014-02-11

DÖDENS HISTORIA

Arbetsblad

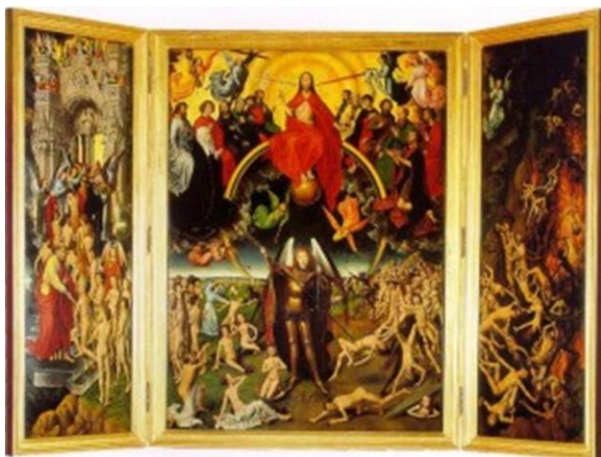
1. Under järnålder fick ofta hövdingar och andra mäktiga personer saker med sig i sina gravar. Vad kunde det vara? Rita.

2. Varför fick man med sig saker i graven under den här tiden? Vad trodde man hände efter döden?
3. Hur kom det sig att man kunde bli begravd uppe på en kulle eller i ett skepp som sen brändes?

Under vikingatiden kunde man bli begravd i en sådan här skeppssättning, ofta var kroppen bränd och man grävde ner en urna med askan (denna skeppssättning finns i Aalborg i Danmark).

4. När Sverige kristnades (övergick till kristendomen från asatron) började man se på döden med andra ögon. Det fanns nu tre ställen man kunde hamna efter döden. Kommer du ihåg vilka tre det var?

- a. _____
 b. _____
 c. _____

Den här målningen av Yttersta domen är målad av tysken Hans Memling år 1470.

5. Vad var skärselden för ställe? Förklara

6. När någon dog under denna tid höll man på med många ritualer: *nattvard, sista smörjelsen, stänka med vigvatten*. Innan begravningen skulle det vara *likvaka, likskådning, åminnelsebön, välsignelse och gravvälsignelse*.

I filmen kan man se Anne ge Greger sista smörjelsen (det var något som bara en präst gjorde på den tiden), hon ritar ett kors i pannan på honom. Vad tror du det symboliserar?

7. Den tyske munken Martin Luther(1483-1546) tyckte att kyrkans handel med så kallade *avlatsbrev* var förkastligt, dvs helt kass.
- Vad var ett avlatsbrev och vad skulle det vara det bra för?
  - Vad tyckte Martin Luther att man skulle fokusera på istället?

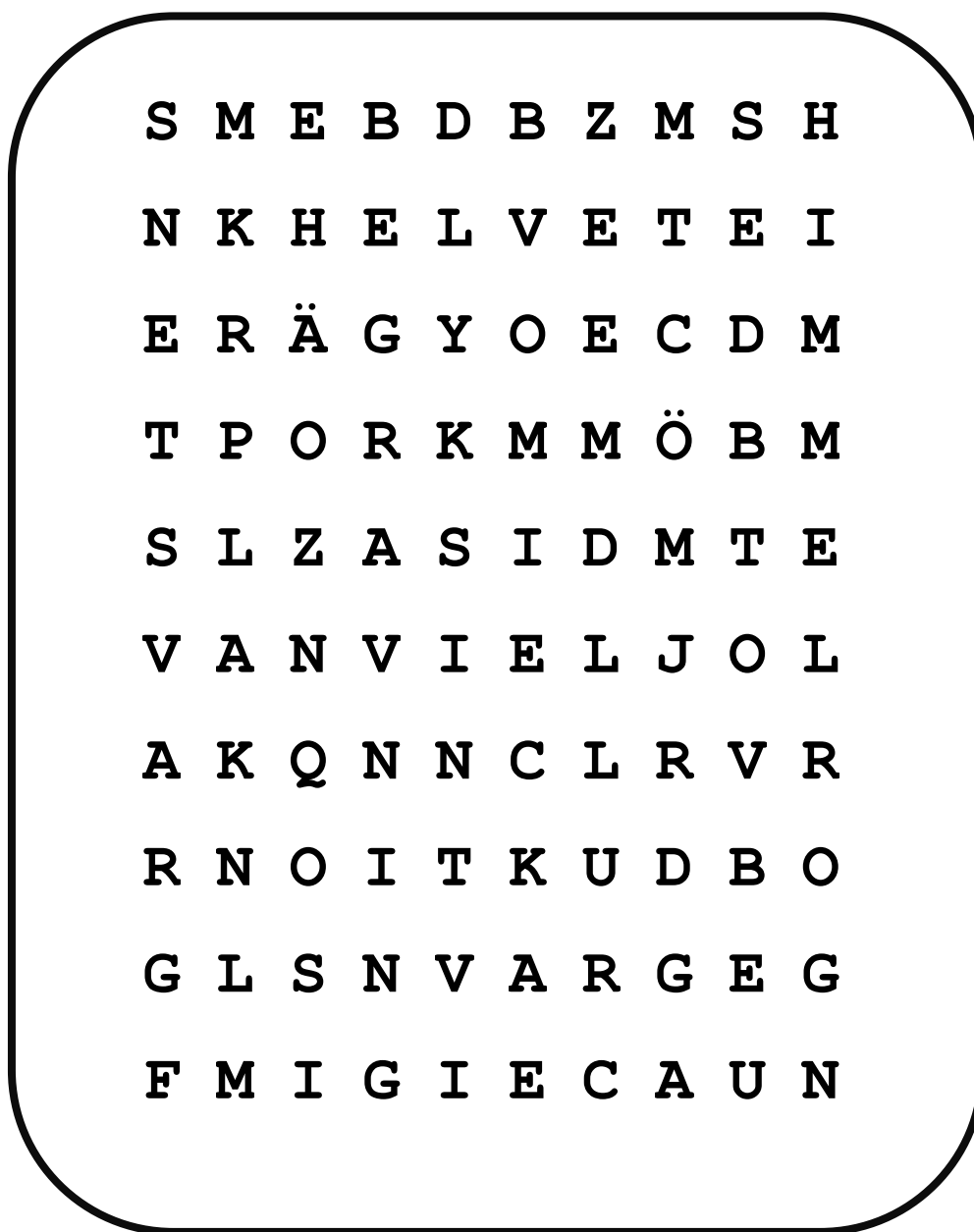
Under medeltiden var man mer van vid döden. Folk levde och dog mitt bland varandra i byar och på gårdar. Dessutom inföll "Den stora döden" (Digerdöden) under denna tid, då miljontals människor dog. Det förekom också en hel del krig, svält och andra sjukdomar.

8. Man föreställde sig döden som en person. Kommer du ihåg vad han kallades?

9. Under 1800-talet började man med offentliga obduktioner.
- Vad är en obduktion?
  - Vad var det bra för?
10. I slutet av 1800-talet och början av 1900-talet började man se på döden mer som en sjukdom. Nu tog man de som var på väg att dö till sjukhuset för att de skulle dö där. Förr låg den döde i en kista hemma och folk kom och tittade på den döde och för att ta ett sista farväl. Idag har inte många sett en död person någon gång. Varför tror du att det har blivit så här?
11. Känner du någon som har dött?
12. Vad tror DU händer efter döden?

13. Kan du hitta de gömda orden? De kan stå vågrätt, lodrätt, diagonalt och baklänges.

BEGRAVNING
GRAV
HIMMEL
SKÄRSELDEN

BLOMMOR
GRAVSTEN
LIK

DÖDEN
HELVETE
OBDUKTION

